

Nadaljnja pooblastila predsedniku - Insullove sleparije

PREDSEDNIK BO POZVAL KONGRES, NAJ SE NE VMEŠAVA V NJEGOV OBNOVITVENI PROGRAM. — Z ZNIŽANJEM VREDNOSTI DOLARJA BO VLADA DOBILA NA ROKE ŠTIRI IN POL MILJARDE DOLARJEV.

Washington, D. C. — Kakor je dognano, bo predsednik Roosevelt v svoji poslanici, ki jo bo naslovil na kongres ob otvoritvi zasedanja 4. januarja, apeliral na zastopnike naroda, naj imajo zaupanje vanj in naj mu še v naprej podaljšajo izredna pooblastila, ki so mu jih dali pri izrednem zasedanju spomladi. Z drugimi besedami, pozval jih bo, naj se ne vmešavajo v izvajanje njegovega "new deal" in naj ne skušajo ovirati obnovitvenega dela. Z gotovostjo se pričakuje, kakor že poročano, da bo predsednik od kongresa to tudi dosegel. V obeh zbornicah ima namreč pretežno demokrasko večino, poleg tega je pa republikanska manjšina slabo organizirana in brez pravih voditeljev.

Roosevelt sam izraža ob vsaki priliki, da je dežela v znatni meri na boljšem stanju, kakor je bila pred devetimi meseci, in je prepričan, da se je to doseglo edino potom njegovega obnovitvenega programa. Tempo izboljšavanja bi se po njegovem mnenju zelo zmanjšal in trpelo bi vse, kar se je do zdaj doseglo, ako bi kongres nastopil s kakimi ovirami.

Najtežja zahteva, ki jo bo imel predsednik položiti pred kongres, bodo odobritve za izdatke, ki jih potrebuje izvajanje programa vlade in ki gredo v težke milijarde. A tudi tega vprašanja se predsednik očitvidno ne straši preveč. Okrog šest milijard dolarjev se pričakuje, da se bo zahtevalo poleg izdatkov, izkazanih v rednem proračunu. Od te svote bo vlada potrebovala samo za poldrugo milijardo odobritve kongresa. Druhi štiri in pol milijarde bo dobila takorekoč iz nič, in sicer na sledeči način.

Sirijske govorice, da namestnik predsednika začetkom prihodnjega leta določiti stalno zlato vrednost dolarja. Ta bi bila ravno polovico manjša, kakor je bil prejšnji dolar; dolar bi bil torej vreden 50 centov. Skupna množina zlata, s katerim je bil prej dolar krit, je vredna štiri in pol milijarde dolarjev. S 50 odstotnim znižanjem vrednosti dolarja bi vrednost zlata narasla na devet milijard. Polovica tega bi se porabila za kritje novega, zmanjšanega dolarja, druga polovica pa bi preostala vladi.

VSAKDO JE SEBI NAJBLIŽJI

Kankakee, Ill. — Preiskava državnega urada za civilna dela je dognala, da se je tudi župan tukajšnjega mesta, Dode Rex, prismoil do službe pri vladnih javnih delih. Dobival je plačo kot vodja skupine delavcev, ki so kopali jarke; dobil je to mesto seveda potom grafta. Zaposlenih so našli pri teh delih tudi pet aldermanov. Po preiskavi je zdaj župan delo izgubil, dočim so ga aldermani lahko obdržali, češ, da so bili nastavljeni pravilnim potom.

IZGUBA MALIH INVESTORJEV

Pri polomu Insullovih podjetij so banke in Insull sam dobile svoj delež, trpeli pa so mali investori.

Chicago, Ill. — Kakor že poročano, se je v ponedeljek pričela pri tukajšnjem zveznem apelacijskem sodišču obravnavati, ki stoji v zvezi s polomom Insullovega imperija. Bivši receiver (upravnik konkurza.) C. A. Fentresa, namreč toži za svoje pristojbine, ki da mu gredo kot receiverju.

Advokat Ettelson, ki nasprotuje, da bi se gori omenjenemu kaj plačalo, je silovito napadal celi potek napovedi insolventnosti in je zatrjeval, da ni bilo vse skupaj nič drugega kakor sleparija. Imelo so skupno s starim Samuelom Insullom svoje prste vmes banke, da so nato lahko odnesle svoj denar ven in se obvarovale pred izgubo, dočim so morali mali delničarji plačati za vso izgubo. Podjetja bi bila morala napovedati bankrot, kajti dolga je bilo ogromno več kakor premoženja.

Pri obravnavi v ponedeljek so bili zaslišani številni bankirji, ki so priznali, da so se prej sporazumeli z Insullom, na kak način bodo obvarovali svojo kožo, potopili pa druge delničarje. Sklenili so, da bodo zahtevali receiverja, katerega naloga bo, da premoženje insolventnih podjetij razdeli. Da bo šlo vse "po sreči" za bankirje, so odbrali starega Samuela Insulla, naj bo on prvi receiver nad podjetji, vrednimi milijardo dolarjev. Tudi ime bivšega predsednika Coolidgea se je omenilo pri tem, da bi posloval kot eden upraviteljev. Vse to se je določilo dosti prej, kakor je prišla vest o polomu v javnost. Na ta način so sleparski receiverji dosegli, — in uspeli so celo pri sodišču — da so večji investori dobili večino svojega denarja nazaj, dočim so mali investori trpeli.

KAKO JE INSULL LOVIL ŽRTVE

Chicago, Ill. — Opera pevačka Rosa Raisa je opisala, kako je nasedla Samuelu Insullu in kako je nato izgubila pol milijona dolarjev. V letu 1926 jo je pregovoril, da je investirala v njegovih podjetjih sto tisoč dolarjev. Pri tej priliki ji je obljubil, da bo kmalu zelo bogata ženska. Od tedaj naprej je vsako leto investirala pri njem po \$50,000 več. Ko ji je nekega leta povedal, da je napravila na svojih delnicah dobička pol milijona, je dejala, da bi rada vzela dobiček ven in pustila glavnico pri njem. Ni pa ji pustil in ji tudi ni hotel izročiti delnic. Šele leta 1931 ji je na odločno zahtevo dal delnice, toda povedal ji je, da jih

FARMARICE PODPIRAJO "NEW DEAL"

Nedavno se je vršilo v Chicagi zborovanje zastopnic farmerskega ženstva iz 20 držav, pri katerem se je sklenila resolucija, da se obvežejo k popolnemu sodelovanju s predsednikovim programom.

FRANCIJA POPUŠČA

Pripravljena dati koncesije Nemčiji in Italiji.

Pariz, Francija. — Kakor se je v tork doznalo, namerava francoska vlada staviti nov predlog Nemčiji, kakor tudi Italiji, da se konča sedanje napeto razmerje. V predlogu Nemčiji bi tej dovolila, da sme imeti armado, močno 200,000 mož, dočim ji je po mirovnih pogodbah dovoljenih samo 100,000. Tudi napram Italiji je pri volji popustiti, in sicer v tem, da privoli večje izenačenje v moči brodovlja obeh držav.

OBRAVNAVA PROTI MORILKI BO DOLGA

Chicago, Ill. — Kakor je izjavil državni pravnik, ima za porotno obravnavo proti dr. Alice L. Wynkoop, katera je zaprta pod obdolžbo umora nad svojo svakinjo, nič manj kakor 57 prič. Umor se je izvršil 21. novembra, ko so truplo umorjene našli ustreljeno na operacijski mizi doktorice na njenem domu, 3406 Monroe St. Obravnava se prične 4. jan.

OPROSTITEV NA SMRT OBDOJENEGA

Albany, N. Y. — Pred par leti je bil Edward Larkman obsojen na smrt pod obdolžbo nekoga umora. Bilo je že vse pripravljeno za njegovo usmrtnost; dobil je črno obleko, ostriženi so mu bili lasje in bil je že na potu proti električnemu stolu, ko je v zadnjem trenutku prišla odložitve usmrtitve. Pretekli ponedeljek je bil ta obsojenec popolnoma oproščen. Izkazalo se je namreč, da on ni sodeloval pri umoru; to je eden članov morilske tolpe izpovedal pred svojo usmrtitvijo v Sing Sing kaznilnici.

Katera naselbina postavi prihodnjega kandidata za populardne kontestne volitve?

glasom pogodbe ne more prodati. Prišel je polom in izgubila je vse.

KRIŽEM SVETA PRETEP PO VESELICI

Alžir, Afrika. — Armada 28 francoskih vojnih aeroplanov je v ponedeljek uspešno končala svoj polet iz Francije semkaj. Polet so pričeli 8. novembra in preleteli so razdaljo 16,000 milj.

Stockholm, Švedska. — Na 12 mesecev zapora in globo \$390,000 je bil v ponedeljek obsojen Torsten Kreuger, brat bivšega sleparskega magnata Ivara, ki je svoječasno izvršil samoumor v Parizu. Torsten je sleparil delničarje svojih podjetij.

Varšava, Poljska. — Italijanske državne železnice so podpisale pogodbo, da bodo kupile poldrug milijon ton premoga od Poljske. Do zdaj so italijanske železnice kupovale svoj premog v Nemčiji.

Billings, Mont. — 9letni Raymond Goodman je bil v ponedeljek pridržan v soli po poku za kazen, ker je bil nepazljiv. To je dečka tako potrolo, da je izvršil samoumor. V kovačnici njegovega očeta so ga isti večer našli obešenega.

PES POZNA SVOJ DOM

Joliet, Ill. — Tukajšnji katoliški jetniški kaplan, Rev. E. Wier, je pred letom dni podaril nekemu dečku v Chicagi malega psa z imenom "Mike". Pred tremi meseci je pes pobegnil od svojega novega gospodarja in čeli čas ni nihče vedel, kje je. Pretekli ponedeljek pa se je "Mike" nepričakovano javil pri svojem prejšnjem gospodarju, Father Wieru, katerega je zapustil pred enim letom. Videlo se je na njem, da je na potovanju dosti trpel, a zvesta žival se je hotela na vsak način vrniti.

MOHORJEVE KNJIGE

so nam vse pošle in za letos ne moremo z istimi postreči več. Prosimo, da naročniki Mohorjevih knjig vzamejo to na znanje. Ne pozabite omeniti, komu želite pokloniti svoje glasove, ko pošiljate za naročnino!

Iz Jugoslavije.

JESENICE SO ZOPET DOŽIVELE NOVO GROZOTNO SENZACIJO, KO JE PEKLENSKI STROJ RAZNESEL 28-LETNEGA DELAVCA KORENA. — SMRTNA KOSA. — DRUGE VESTI IN NOVICE IZ DOMOVINE.

Žrtev eksplozije

Jesenice, 30. nov. — V sredo, kmalu po 6. uri zvečer so prebivalci v bližini parka Hrenovice nenadoma zaslišali nenavadno detonacijo, ki je bila tako močna, da so se v nekaterih hišah stresle stene in zaskepetale šipe v oknih. Ljudje so se preplašili ne vedoč, kaj se je zgodilo. Kmalu potem se je pa vračal domov obratovodja Kranjske industrijske družbe Karol Bohnen in zapazil na tleh ležečega človeka nedaleč od svoje hiše. Poklical je orožnike, ki so ugotovili, da je nesrečnež, ki je tako žalostno končal, 28letni delavec Kranjske industr. družbe, Viktor Koren, sin uglednega tovarniškega delavca in bivšega kočijaža Janeza Korena na Jesenicah. Mrtvecu sta bili odtrgani obe roki nad zapestjem, po glavi in nadgrad je imel pa več smrtnih ran. — Kakor se je moglo doslej dognati, je šel Koren kmalu po 6. uri od doma. Po poti, kjer se je kretal in ki je omejena na obeh straneh z navadno žico, navito na lesene kole, hodijo tehnični uradniki KID iz službe in v službo. Dobre tri korake za ogromno bukvijo je bila v višini 15 cm pritrjena čez pot od ograje do ograje drobna žica, ki je bila tamkaj namenoma napeta. Ob njo naj bi se najbrže spodtaknil nekdo drugi, ne Koren, sprožil bi s tem peklenki stroj in doživel usodo, kakor jo je sedanja žrtev. Za kaj je prav za prav šlo, o tem se za enkrat čujejo samo domneve. Več bo o zagonetni stvari dognala preiskava, ki je v ostalem zelo težkočena in bo le težko najti pravi vzrok usodnega dogodka v sneženi noči, kajti najbrž je vzel Koren vso skrivnost s seboj v grob.

angleški zavarovalnici. Kdo je zažgal, se ne ve.

Stara šišenska cerkev

Kakor je že bilo poročano, se arhitekt Plečnik veliko trudi, za olepšanje Ljubljane. Napravil je veliko načrtov, kako mesto moderno in ob enem praktično preurediti. Veliko njegovih del se je že izvršilo v Ljubljani in še veliko se jih bo, predno bo Ljubljana povsem moderna v novi arhitekturi. Enako, kakor za Ljubljano, skrbi tudi za okolico. Stara cerkev v Šiški je vsa predelana, vendar tako, da ni slog nič trpel, in okolica cerkve je prav mična, ki ravno tako razveseljuje domačina, kakor tučja.

Bero je pobiral

Vsako leto meseca decembra, hodi organist in cerkovnik s Sv. Planine, pobirat bero pri tamošnjih faranih. — Tako poročajo iz Zagorja, da je prišel tudi letos prve dni decembra okoli kmetov, kjer je pa ves presenečen izvedel, da je že prejšnji dan nekdo drugi dobil bero na njegovo ime.

Dve hudi nesreči

Ko je te dni vozil 14letni Vanetič Ivan lesnemu podjetniku g. Kunstlju na postajo v Semič trave, je po naključju prišel z levo nogo pod kolo, ki mu jo je zdrobilo pod kolenom. Tudi ruder Škrb Rafael, ki je uslužben pri črnomljskem rudniku, je imel nesrečo. Pri delu mu je po nesreči vrgel njegove tovarši v levo stran prvi težak kramp in ga pri tem hudo poškodoval. Oba se zdravita v bolnišnici usmiljenih bratov.

Tržič, na Gorenjskem

Bornova žaga, ki je pred dve letom zgorela, je zdaj spet postavljena in je pričela z obratovanjem. Vse bolj moderno in boljše je vrejena. — Žagari se vesele novega zaslužka, katerega je pred dvema letoma uničil ogenj.

Požar

Na Vurmatsu, blizu Sv. Ožbolta ob Dravi je zgorelo gospodarsko poslopje in žaga veleposesnika Adolfa Jurca. Posrečilo se je gasilec oteti gostilno in zraven stoječo hišo, na kateri so od silne vročine pokale šipe in se je že vnelo ostrešje.

Rakek

V poslednjih letih je zaznamovati na Rakeku lep napredek. Tudi elektrika že sveti po hišah in trgovinah in pa meščanska šola je tam, ki obstoja 7 let, katero vzdržuje občina sama. Letos je število učencev in učenek doseglo rekord. V meščansko šolo namreč pohaja 66 otrok iz raznih občin logaškega okraja.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

AMERIKANSKI SLOVENEK

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays. Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telephone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrta leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrta leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Roka naj roko umije

Znano je vsem, da je v teku velika letna kampanja lista "Amer. Slovenca". Katoliški Slovenci vsi brez razlike smo klicani na veliko delo in k sodelovanju za ta katoliški list med nami.

V tej kampanji naj sodeluje vsaka slovenska naselbina. Naj ne bo slovenske naselbine, kjer bi v tej kampanji držali roke križem. Po delovanju in zanimanju za katoliški tisk se lahko pozna tudi katoliška zavednost naših rojakov po naših naselbinah.

Katoliški dnevnik "Amer. Slovenec" je vaš list, za vas se bojuje, vaša načela in prepričanje čuva in brani, za vašo družbo in organizacije se bori in za iste agitira skozi vse leto in to leto za letom. "Amerikanski Slovenec" je vaš največji in najboljši sodelavec pri vsaki dobri stvari v vaših naselbinah. Ali ni res? Samo pomislite!

Kaj pa mi, po slovenskih naselbinah, kaj upoštevamo to? Ali list samo takrat vidimo, kadar ga rabimo in potrebujemo? Tudi to naj vsak pomisli!

Prav in pošteno, nič drugega, kakor bi rekli po domače: roka naj roko umije! — bo, če tudi mi zdaj, ko nas "Amer. Slovenec" vabi k sodelovanju v tej kampanji, nekaj storimo za list. Pridobimo mu vsak, ki le more, novega naročnika v tej kampanji! Bodimo prvični in vračamo našemu listu zvestobo za zvestobo!

Kdor pa lista ne čuje ko on vabi k sodelovanju, ta pa naj lista ne pozna tudi tedaj, kadar on rabi kaj od lista.

Rožaki, zdaj ob praznikih bo najlepša prilika za agitacijo. Naročite svojemu prijatelju, če morete, za nekaj časa list kot božično darilo. Najlepši dar bo to in veliko dobro delo boste s tem storili.

Rožaki, agitirajte vsepovsod za katoliški list "Amerikanski Slovenec"!

Kako obvarovati mir?

Bivši angleški poslanik v Madridu lord Howard (ki je iskren katoličan) piše v knjižici, ki jo je ravnokar izdal pod naslovom: "Kako preprečiti vojno s skupno akcijo?" — da je svet zapadel "svetovni boleznii, ki zna postati kronična in neozdravljiva, ako ne pride hitra pomoč. Ta bolezen se imenuje — pomanjkanje zaupanja, da bi se dal vzdržati mir s mirnimi in zakonitimi sredstvi.

Teža zaupanja danes ni, in vendar ga bo treba svetu vrniti, dokler je še čas! Ko je opisal vse dosedanje napore po raznih konferencah in mednarodnih sestankih, skuša podati svojo definicijo napadalca in pravi, "da je v interesu pravice, da se označi za napadalca ono državo, ki bi po izbruhu vojnih del na poziv Zveze narodov ne hotela pristati na premirje, dokler posebna komisija ni natančno proučila vzroke, ki so dovedli do vojnih zapletljajev."

V zadnjem delu knjige govori o kaznih, ki naj zadenejo krivičnega napadalca in pravi, "da naj bi krivični napadalec ne smel niti minute računati na to, da bo obdržal ozemlje, ki ga je morebiti zavojeval, ali da bo smel svoje bojne stroške kriti iz prispevkov države, ki je bila napadena." To je jasno in

kratko. Ali hočejo narodi mir? Zakaj pa nočejo sprejeti gornjega predloga odličnega katoliškega diplomata in državnika?

ŠE JE UPANJE

Milwaukee, Wis.

Naš župan je dobil poročilo iz Washingtona, da pride osebnoročnat o uspehih pri javnih delih, katere je vlada določila za brezposelne, ki so na reliefnih listih že po več let. Obenem pa ima naš župan tudi predložiti prošnjo za nadaljnjih \$15,000,000, za daljšo dobo federalnega dela. Bo li njegova prošnja uslišana, tega se sedaj še ne ve.

Od vlade določeno delo se po Milwaukee že izvršuje in mnogi so že bili deležni lepих zaslužkov, katerih bi ne imeli, če bi jim tega ne naklonil predsednik Roosevelt. — Najnižja plača vsakega delavca je 65c na uro, najvišja pa \$1.25, ki je določena za razne formane in pa profesioniste, kot mizarje ter razne investigatorje. Kakor se sliši od teh, ki so zaposleni pri delih CWA, pravijo, da delo ni težko in se z njimi ravna po človeško, to je, da se jih ne priganja in preobkłada z delom, samo rade jih precej pretresa. — Dne 11. decembra smo imeli prav mrzlo, da je termometer kazal zero ob 7. in 8. zjutraj. Pihala je ostra burja. Kljub temu se je zglasilo za delo na prostem 85 odstotkov delavcev. Med temi je bil tudi neki Mr. Conrad Scheuerman, star 64 let. Ze tri leta ni delal in je bil v veliki finančni zadregi, ko je v nedeljo dobil poročilo, da pride na delo. — Zveselil se je tega poročila in v ponedeljek se vesel poda na delo, ko je, kakor je že poprej povedano, toplomer kazal zero. Z veseljem se je tudi lotil dela, pa ostri mraz ga je premagal, da je od mraza omagal in padel na tla, kjer je obležal mrtev. — Ne samo njega, tudi druge je mraz pretresal ta dan, da so 15 delavcev CWA morali poslati v bolnico radi mraza, z ozeblinami ušesi, nosovi ali nogami. Da bi za naprej delavce CWA obvarovali pred mrazom, so določili, da postavi v bližini dela lesene barake, kamor se bodo delavci ob hudem mrazu hodili gret.

Commissioner za federalno delo Roland E. Stoelting je dal delavskim nadzornikom ukaz, da ne smejo pustiti CWA delavcem delati na prostem, če je zero vreme, kakor tudi da pregledajo vsako jutri vse delavce, če so zadostno oblečeni. S tem misli H. E. S. obvarovati svoje delavce pred raznimi neugodami, katere povzroči mraz in prehlad.

B. Glassbery od Outdoor reizi liefa poroča, da se je meseca

novembra zaposlilo pri federalnem delu 13,648 ljudi, kateri so se odbrali iz reliefne liste. 1. decembra pa še 6000, kar je v resnici lepo število. — Kakor pravi dalje, se je število teh, ki so dobivali podporo, do 1. dec. znižalo do 14,891 družin in 5123 samskih. Vseh, ki so še sedaj na reliefu, je okoli 70,016 oseb, med tem, ko jih je bilo lansko leto 1. dec. 129,580 družin in 5518 samskih, skupaj torej 143,580 oseb. — On tudi poroča, da se je prvi teden meseca decembra zglasilo s prošnjo za pomoč 2933 oseb. — Iz tega poročila se vidi, da je nekaj manj družin na reliefni listi, kakor jih je bilo lansko leto. — Kako se bo kolo vrtelo za naprej, ne moremo še povedati. G. W. E.

Lep zaslužek vam nudi kampanja "Amer. Slovenca"!

ZALOSTNA NOVICA IZ STARE DOMOVINE

Chicago, Ill. Te dni sem dobil iz domovine pismo, v katerem so mi objavili žalostno vest, da je tam preminul po tridnevni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, moj oče John Mlakar, po domače Blažovec, rojen v vasi Vrševke št. 25 pri Ložu na Notranjskem. Poznan je bil med clevelandskimi rojaki in med rojaki v Chisholm, Minn., ker se je pred leti tam nahajal. — Tukaj zapuša dva sinova in dve sestri, v domovini pa žalujočo soprogo, oziroma mater, dva sinova in eno hčer. — Vsem, ki ste ga poznali, ga priporočam v molitve in blag spomin. John Mlakar.

Hočete zaslužiti lepo nagrado? Dobro, prijavite se in v kampanjo "Amer. Slovenca" se podajte!

NEKAJ ZA VSE, POSEBNO ZA ČLANICE MATERNEGA DRUŠTVA

Bridgeville, Pa. Vse članice Maternega društva prosim, da se polnoštevilno udeležijo skupnega sv. obhajila v nedeljo 24. dec. Enako lepo bo, da boste tudi vse pristopile k sv. obhajilu pri polnočni sv. maši, ker bomo tudi takrat skupno pristopile k sv. obhajilu. Taka prilika se nam malokdaj nudi, kakor ravno letos, zato upam, da se je boste vse poslužile. Te, katere niste bile na zadnji seji, se vas prosim, da to vzamete na znanje. — Dalje ne pozabite na glavno letno sejo in pridite vse, da bomo volile odbor. Vsaka stvar je boljša nova kakor stara, za-

to pa dol s starim odborom in novega izvolite. Jaz sem že skoraj tri leta predsednica in ste se me gotovo že naveličale in tudi sama vidim, da imamo bolj sposobne za to stvar kakor sem jaz. Volile bomo na listke prvič predsednico, potem, če boste hotele, še tajnico in blagajničarko. Dotične, ki bodo predlagane za eno ali drugo stvar, se volijo po abecednem redu, a, b, c itd. Večkrat je od raznih strani prišlo na moja ušesa, da napravim sama kar hočem pri društvu, kar pa vendar ni res, ker če bi bilo, zakaj pa potem sklicujem posebne seje, kadar je kaj posebnega, in tolikokrat opozarjam, da prihajajte na redne seje vsaki mesec. Saj smo vendar vsi enaki gospodarji pri društvu in vsi enako ukažemo. Da bi pa za vsako malenkost hodila okrog članic spraševat kako in kaj, pa tudi veste, da ni mogoče, ker smo tako na vse vetrove raztresene in če je prišlo kaj posebnega, sem vselej vprašala našega voditelja, č. g. župnika, kar je menda dovolj.

Kakor razvidim iz raznih poročil v Amer. Slovincu, povsod pridno love nove naročnike. Kaj pa mi, ali bomo povešali glave kakor ovetke, ko jih slana pomori? Kvišku glave in na delo. — Komu drugemu sem hotela letos prepustiti priliko, da bi si dobil lepo nagrado, kakor sem jo jaz lani, namreč lepo zapestno uro. Ker pa vidim, da se nihče ne priglasil in noče pričeti, bom pa zopet začela jaz. Takoj prihodnji teden grem na delo in ne bom poprej nehala, da mi bodo morali tudi letos poslati lepo zapestno uro. Ni pa ta nagrada samo za me, je za vsakega, ki se če potruditi in delati. Jaz tako mišlim, da jih bom takoj nabrala za eno bakskaro samih novih naročnikov, v drugo bakskaro bom pa pospravila stare naročnike. Bom videla, katera bo poprej polna. — Naš č. g. župnik F. Moder je odklonil in noče kandidirati, zato pa bomo namerili naše glasove na č. g. Fathra Odila. — Zakaj pa ne, saj smo jih druga leta tudi pošiljali tja daleč v Detroit, Mich., letos pa imamo Fathra Odila tukaj v Pennsylvaniji. Opozarjamo pa Detroitčane, da oni sedaj pošiljajo svoje glasove v Pennsylvanijo. Mi se popolnoma strinjamo z detroit-skim zastopnikom Mr. Potočnikom, ki pravi, da mora letos Fathra Odilo biti na vrhu liste, kar tudi gotovo bo, ker bodo vsi poskusi drugih zaman. — Detroitčanom pa tudi lahko verjamemo, da jim je za Fathrom Odilom žal, smo pa mi v Pennsylvaniji tembolj veseli, ker ga imamo sedaj tako blizu.

Kličem vsem slovenskim naselbinam tukaj v bližini, da nameni svoje glasove Rev. Odilu. — Kakor se meni zdi, jih bo samo zastopnik v Pittsburghu, Mr. Golobič, dobil najmanj 20,000 glasov za Rev. Odila. Toliko več upanja imamo za zmago, ker so mu lansko

leto manjkali samo še dve sto-pinji, pa bi bil na vrhu.

Prosim vse članice Maternega društva, da katera nima naročenega Amer. Slovincu, naj si ga naroči, ker brez njega bi ne smela biti nobena slovenska katoliška hiša. Zato pa apeliram na članice Maternega društva, da si ga naroče, ker je v listu vedno kaj od tega društva. Enako tudi apeliram na vsa katoliška društva po celi Ameriki, da si naroče ta list. Tako imamo pri nas, ker je naše društvo Kršč. mater še posebej naročeno na list. Še po drugih naselbinah naj bi društva Kršč. mater tako naročila list in Amer. Slovinc bi takoj imel najmanj 50 novih naročnikov. Dobe se namreč take članice, ki bi list rade brale, nimajo pa sredstev, da bi si ga mogle naročiti. Take bi potem list dobivale na posodo pri društvu. To je gotovo veliko dobro delo, obenem se pa pri društvu ne bo poznalo toliko za tistih malo dolarjev, ki se jih da za katoliški list.

Vsem naročnikom naznanjam, da sem dobila stenske koledarje od lista Amer. Slovincu. Kakor hitro mi bo mogoče, jih raznesem okoli naročnikov. — Vsem tistim pa, ki so imeli v drugo naročene pratike, da se jih ne dobi več. — Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem Slovincem (kam) po celi Ameriki, posebno pa našim naročnikom. M. Ušeničnik, zastop.

Lep zaslužek vam nudi kampanja "Amer. Slovenca"!

SVOBODA, Z.S.Z.

Sc. Chicago, Ill.

Attention East Side Youngsters! The second official meeting will take place on the coming Friday, Dec. 22, after school, at about 4 or 4:30. — Members and officers will, please, meet at 3545 E. 95th Street, where the meeting is scheduled to take place. All new business will be discussed and future plans made. It will be to your interest to attend. Mertha Strainich, Pres.

Katera naselbina postavi prihodnjega kandidata za popularne kontestne volitve?

OD DR. KRŠČ. ŽENA IN MATER

La Salle, Ill.

Vsem članicam zgoraj omenjenega društva naznanjam, da bomo imele na božični dan pri prvi sv. maši ob 5. uri skupno sv. obhajilo. Zanašam se, da ne bo nobene manjkalo. — Tudi ste vse članice vabljenе, da se udeležite letne seje, ki bo v nedeljo 31. dec. ob 2. uri popoldne. Pomnite, da je ta seja važna, ker se bo volil odbor za prihodnje leto in bodo na seji podani računi o delovanju preteklega leta. Naznaniti imam tudi žalostno vest, da je pretečni teden posegla smrt s svojo roko med

članice našega društva. Razen že enkrat omenjene Pearl Savnik, je umrla 16. nov. Mrs. Mary Črtalič po dolgi in mučni bolezni in bila pokopana iz cerkve sv. Roka. Druga, ki jo je poklical Bog iz te solzne doline, je bila Mary Lovšina, ki je umrla 11. dec. Ona je bila ustanoviteljica našega društva. Njen pogreb se je vršil 14. dec. Bila je neumorna delavka, ki se je trudila za društvo in cerkev. Članice so v lepem številu spremile jo na njeni zadnji poti. Sv. mašo zadošnico je za pokojno opravil naš dobri delavni župnik Rev. Father Paškal, OFM. — Za vse, kar je ona dobrega storila za naše društvo, smo dolžne, da se je vedno spominjamo v molitvah. Naj počivajo v miru, preostalim žalujočim družinam pa naše iskreno sožalje v imenu cellega društva. — Priznati moram, da se je pogrebnik Tezak-Simkus, slovenski pogrebni zavod v našem mestu, lepo potrudil in oskrbel, da se je vse vršilo v najlepšem redu. — Pozdrav vsem. Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem članicam in našemu č. g. župniku Rev. Pascalu.

Jennie Bruder, tajnica.

Ne pozabite omeniti, komu želite pokloniti svoje glasove, ko pošiljate za naročnino!

IZKOPANINE V SAHARI

Holandski časopisi poročajo o izkopaninah ravnatelja Etnografskega zavoda v Alžiru, prof. Mauricea Raygasseja, ki se mu je v Ahagarju v Sahari posrečilo odgrniti priče starorimske kulture.

Profesor je našel med drugimi grob, v katerem je ležalo dobro ohranjeno žensko okostje. Bajje je to skelet ene prvih kraljic tuareškega rodu. Tin Timans, Rod Himanov je vladal nekoč v Kartagini. Poleg okostja je ležal v grobu tudi nakit iz plemenitih kovin ter žara z zlatniki iz dobe Konstantina Velikega.

Po tem odkritju je postal raziskovalec še previdejši, in res se mu je v kratkem posrečilo odgrniti v bližini groba deset razmeroma dobro ohranjenih stavb, ki so bile po sodbi raziskovalca obrambnega značaja.

V posameznih prostorih teh stavb so našli mnogo predmetov iz vsakovrstnih kovin. Starinoslovju se je s tem odprl nov pogled na saharско preteklost, pogled na dobo z rimskimi vplivi. Menijo pa tudi, da je v tem mestu nekoč stala starorimska naselbina, mogoče celo rimska vojašnica, ki je stražila pot iz Ahagarja v Tripolis in pot proti Kartagini.

S senika je padel

S precej visokega senika je nesrečno padel Mih. Janžnik, hlapec pri župniku pri Sv. Ani nad Mariborom in si pri padcu zlomil ključnico.

TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE

(64)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

V mračnem Tarzanovem šoturu se je Štimbol po kolenih priplazil do kota, kjer je pod odejo ležala njegova žrtev. Videl je, kako se odeja pri dihanju vzdiguje in vpadla. Inč za inčem so je počasi in tiho plazil naprej in ko je došel do spečete, je začel polahko s prsti tipati, da bi našel pravo mesto na prsih.

Našel ga je in pritisel se je do srca. V pravilnosti je dvignil roko z bodalom in zamahnil. Žrtev je bolesto zastokala, on je pa zopet in zopet ubadal, dokler se žrtev ni umirila. Nato se je trepetajoč po celem telesu oddaljil. Tako ga je vse prestrašilo, da je komaj stal na tretočih nogah.

Prišel je ravno pred Ibn Jada, ki ga je vprašal, kaj išče tod. "Napraviš sem," pravi Štimbol. "Napraviš? Kaj?" kriči šejk. "Tarzana sem ubil, kakor si ukazal." — "Jej! Jej!" vpije šejk. "Tollog, kje si? Ateja! Hirfa! Ste slišale, kaj je ničvredneč napravil?" Tedaj so se pričeli zbirati Arabci okoli njiju.

Prestrašen nad šejkovimi besedami, Štimbol ni mogel niti besedice izpregovoriti. "Primitve ga!" kriči Ibn Jad. "Proč z njim. Jutri moramo odrediti, ker vsak prebivalec džungle bo sedaj naš sovražnik, radi umora velikega Tarzana." — Štimbola so pa zvezali in ga izročili Fahdu, da ga varuje.

Denarne pošiljatve

v stari kraj pošiljam točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Vsled vedno menjajoči se ceni valutam računamo za pošiljke po ceni istega dne, ko prejmemo denar. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 3.00.....Din 120	Za \$ 5. pošljite.....\$ 5.75
Za \$ 5.00.....Din 210	Za \$ 10. pošljite.....\$10.85
Za \$ 10.00.....Din 430	Za \$ 15. pošljite.....\$16.00
Za \$ 11.50.....Din 500	Za \$ 25. pošljite.....\$26.00
Za \$ 22.65.....Din 1000	Za \$ 40. pošljite.....\$41.25
Za \$ 50.00.....Din 2225	

Vsa pisma in pošiljatve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovincu)

1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

KAKO JE Z KAMPANJO?

JOLIETSKI NAPOLEON SIJAJNO ZMAGUJE IN PRODIRA NAPREJ. — KAKOR KAŽE, BO SPRAVIL V ŽAKELJ VSE DRUGE. — KAJ JE Z BELO LJUBLJANO—CLEVELANDOM? — KJE SO DRUGI?

Mogočno je udarjala para iz lokomotive, ko je privozil ta teden naš izredni vlak od zapadne strani. Vedeli smo, da ima

Kampanjski ekspresni vlak "Amer. Slovenca"

zopet precejšen tovor in da pride novo iznadenje. In nismo se varali. Ko se je vlak ustavil in so začeli železničarji odlagati prtljago, je bila med drugimi tudi težka pošiljka iz Joliet, ki jo je poslal naš tamkajšnji zastopnik Mr. Marko Bluth, ki agitira vred s popularnim kandidatom Mr. Martinom Težakom. Odložila sta 8 novih in 31 starih naročnin, kar da joliet-skemu popularnemu kandidatu 5558 NADALJNIH GLASOV.

In nato nadaljna pošiljka z zapada od Mrs. J. Meglen iz Pueblo, Colo. Sama je poslala 2 novi in 9 starih naročnin, in Mr. Jos. Fabjan iz Bridgeport, Ohio, dvoletno naročnino; Mrs. M. Babnik iz Waukegan, Ill., in Mr. Geo. Pavlakovich, Denver, Colo., 5 starih naročnin, Mr. Mutz polletno novo naročnino; skupaj je dobila to pot 1773 NADALJNIH GLASOV.

In nato še pošiljatev iz La Salle, Ill., od Antona Štrukel, ki je poslal 2 stari naročnini, kateri daste lasalskemu popularnemu kandidatu preč. g. Paškaku Esser 200 NADALJNIH GLASOV.

Mr. Jože Fajfar, popularni kandidat v Chicagi pa je dobil te dni od Mrs. Kervin, Chicago, Ill., 120 glasov od Mrs. Louis Žokal, nove naročnine, 1200 glasov; sam pa je dobil 2 novi in 5 starih naročnin, kar mu da skupaj 3373 NADALJNIH GLASOV.

Iz vzhoda je pripeljal vlak iz Clevelanda, Ohio, v dobrobit tamkajšnjega popularnega kandidata preč. g. Milana Slaje in sicer Jacob Resnik pošilja 1 novo in 3 stare naročnine; L. Hoge iz Bridgeport, Ohio, 2 stari naročnini; Lovrenc Leskovec iz Clevelanda, O., pa 6 starih naročnin, kar da skupaj clevelandskemu popularnemu kandidatu 1109 NADALJNIH GLASOV.

Iz Willard, Wis., je pripeljal vlak od Mr. Frank Perovšeka, našega zastopnika, 1 novo in 5 starih naročnin, s katerim nominira za willardskega popularnega kandidata tamkajšnjega slov. župnika preč. g. Anz. Murn, ki dobi s tem 900 GLASOV.

In za preč. g. p. Odilo Hajnska iz Johnstowna, Pa., je pripeljal od Steve Potočnika iz Detroit, Mich., 6 starih naročnin; od Agnes Paulin, Charleston, W. Va., 1 novo polletno naročnino; od M. Bulick, Corning, Ohio, 1 staro naročnino; od A. Knaus iz Shreveport, La., 1 staro naročnino in od F. Habjan iz Universal, Pa., 1 staro naročnino, kar da skupaj 1170 NADALJNIH GLASOV.

Veleč. g. monsignor M. Bilban je dobil od F. Melovašiča iz Ely, Minn., 100 glasov; od Mr. Frank Ulčarja, Gilbert, Minn., 25 glasov, skupaj 125 NADALJNIH GLASOV.

KANDIDATI ZAVZEMAJO NASLEDNJE POZICIJE:

Mr. Martin Težak, Joliet, Ill.	10,512 glasov
Mr. Jože Fajfar, Chicago, Ill.	7,215 "
Rev. Milan Slaje, Cleveland, Ohio	6,059 "
Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colc.	5,347 "
Rev. Victor Rogulj, Milwaukee, Wis.	3,035 "
Mrs. Mary Kotze, Walkerville, Mont.	2,550 "
Rev. Odilo Hajnska, Johnstown, Pa.	3,271 "
Mrs. Mary Malnarich, Cumberland, Wash.	1,600 "
Rev. Paškal Esser, La Salle, Ill.	1,700 "
Rt. Rev. Matija Bilban, Gilbert, Minn.	1,545 "
Rev. A. Murn, Willard, Wis.	900 "

NEKAJ NOVEGA ZA VSE!

KADAR PLAČUJETE NAROČNINO, ne pozabite omeniti, komu želite pokloniti svoje glasove.— Zapomnite si tudi to-le: Da je veljavnost glasov v tej kampanji razdeljena na dve dobi, in sicer: OD 20. NOVEMBRA DO 31. DECEMBRA 1933 šteje vsak plačan dolar za obnovitev naročnine 20 GLASOV; vsak plačan dolar za novo naročnino v tem času pa 200 GLASOV. — V drugi dobi OD 1. JANUARJA DO 28. FEBRUARJA 1934 pa bo štel vsak plačan dolar za obnovitev naročnine LE 10 GLASOV, polovico manj; vsak plačan dolar za novo naročnino pa LE 100 GLASOV, tudi polovico manj. V Vašem interesu je, da se poslužite obnovitve ali pa, da se na novo naročite sedaj v prvi dobi, ko štejejo glasovi ŠE ENKRAT TOLIKO, KAKOR BODO PA PO NOvem LETU!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

First National Bank

Ely, Minnesota

Kapital in prebitek . . . . \$75,000.

Zavarovalnina proti ognju in viharjem.

Kakor razvidno iz današnjega poročila, sta se najbolj postavila zadnje dni Joliet in Chicago. Jolietški Napoleon, ki je, kakor ga poznamo, skoro nepremagljiv, se junaško vojskuje za prvenstvo Joliet. Vemo pa, da se nekaj kuha tudi v Milwaukee in da bodo začele frčati težke bombe tudi od tamkaj. In kaj pa počnejo v Clevelandu, v naši beli Ljubljani? Ali bodo tamkaj res mirno gledali, da jih porazijo druge naselbine, manjše od njih? Menda ja ne, katoliški Slovenci v Clevelandu so se še vedno izkazali za junaške in bojevitve. Prepričani smo, da bodo tudi tamkaj storili svoj del v tej kampanji.

Opozerjamo pa vse, da prva doba te kampanje gre h koncu. Do 31. decembra bodo šteli vsi glasovi po toploti — dvojnovo. V drugi dobi kampanje, od 1. januarja pa do 28. februarja 1934 pa polovico manj, kakor bodo do 31. decembra. Zato na delo se te dni. Zdaj je čas, da si agitatorji nakopičite glasov za konečno zmago!

KDO IZMED KANDIDATOV BO NA VRHU LISTE PRIHODNJIČ?

RAZNOTEROSTI.

VARUJTE SE ŽEPNIH TATOV

Najrederznejši izmed tatov je vsekakor žepni tat. Ta se ne more poslužiti teme kot vlomilec, opravljači mora svoj nevarni posel pri svetlobi in v neposredni bližini svoje ali svojih žrtev. Gnječja je zanj kot nalašč. Navadno ima vsak žepni tat svojega tovariša ali celo po več, katerim v sili izroči ukradeno blago. Ako okradeni tatvino takoj opazi, žepni tat pa se je že znebil svojega plena, tedaj ta najraje zelo razgraja in se dela nedolžnega, da, celo svoje žepne obne in izjavi, da je bil tudi sam okraden. Ljudje, katerim se niti ne sanja, da bi mogli biti okradeni, so najbolj pripravi za žepnega tatu. Najraje si žepni tat poišče svojo žrtev v cerkvi, posebno kadar je gnječja. Kdo pa naj pričakuje, da bi bil na svetnem kraju, ko je zatopljen v melitev, oropan, in to od sosed, ki ravno tako verno prebira svojo molitveno knjižico in kleči poleg njega ter sklepa roke k molitvi. Posebno ugodna prilika je, kadar se verniki po službi božji drenjajo pri izhodih. Tudi pri raznih slavnostih je največ tatvin izvršenih pri izhodih oziroma vhodih v slavnostne dvorane.

Zelo pogoste se pripete žepne tatvine v vlakih in izhodih na kolodvorih, kadar je gneča, kakor tudi na cestnih karah. — Zelo pametno stori oni, ki svojo uro ali denarnico ravno tako visoko cenijo, kot respektira spretnost žepnih tatov. Na boljšem si, ako zamudiš avtobus ali karo, kot pa, da bi bil okraden. Posebno pažljivo posveča žepni tat onim potnikom, ki se ponovno tipljejo po žepu. Kjer imajo spravljeno denarnico, češ, ali mi ni bila že ukradena. Tat čaka prilike in v trenutku mu jo izmakne: ko se okradeni zopet potiplje, je tat že daleč proč.

Ako imaš vrednosti v žepu in zaideš v gnečo, drži dotično stvar v žepu z roko, dokler traja nevarnost. Skoro vsak žepni tat nosi čez roko dežni

plašč ali kaj sličnega, tako, da ni opaziti gibanja njegovih rok, ko jih steguje v tuje žepne pred gledalci predstav, v kinih in drugje. Znano je, da se prav izvežbani žepni tatovi poslužujejo celo umetne roke. Ta je mirna in skoraj negibna, s pravoročno pa tat "dela". Zelo uspešen, četudi že precej obrabljen je trik, da tat prosí svojo žrtev, o kateri ve, da nima vžgalic, ognja. Naprošeni je z vso svojo pozornostjo pri prižiganju cigarete s takozvanim ciganskim ognjem. Ko cigareta zagori, se tat zahvali, a oni je že okraden.

Žepni tat mora biti po največji modi oblečen, kajti razefran uzmovič bi takoj vzbujal pozornost, ako bi se bližal žrtvi, ki si jo je izbral. In prav radi tega je težko priti žepnemu tatu do živega. Kakor "čarovnik" tako mora biti tudi tat posebno izurjen in gibčen. Predvsem mora znati, da za par hipov obrne pozornost svoje žrtve drugam.

IZDAJALSKI PRAŠEK

Berlinska policija ima veliko opravka z izdajalskimi uradniki velikih tovarn, ki za izdatno podkupnino prodajajo načrte, patente in slično, konkurentom ali celo v tujino. Kakor poroča "Lokal Anzeiger" je naklonil neki kemik policiji zanesljivo sredstvo v obliki praška "bioktanina". Osumljen uradnik mora nekega dneva oddati na pošto veliki zavitek. Sluti, da vsebuje važne listine. Pohitj z njim v

Končajte revmatične bolezni s tem receptom lemonega soka

Tokom 48 ur navadno, poposto pa preko noči, izčinejo bolečine revmatizma ali nevritis in oteklji odide se zmešnjo. Kaka sijajna, blaguna odpoved! Dobite si svojo REV. PRESCRIPTION. Zmešnjo ga doma s kvartom vode, dodajte soka štirih lemon. Po eno minuto šlizo dvakrat na dan je vse, kar potrebujete. Ako ne boste v nekaj dneh nad vse veselili učinka, se vam bo denar povrnil. Poskusite in preizkusite ga brez rizike. Napredaj, priročnino in garantirano pri vse vodilnih drogerijah.

svojo sobo, ga odpre nad samovarom, v naglici fotografira vsebino in potem mirno gre na pošto. Toda četrť ure pozneje se nenadno prikažejo na rokah izdajalca vijoličasti madeži. Pohiti k umivalniku, a od vode postanejo madeži še temnejši. Zapušča na brisači, mizi, papirjih svoje prstne odtise. Ščetka, s katero poskuša oprati roke, postane takoj vijoličasta. Bioktanin se drži kože tri tedne, in nobena kemična snov ga ne more odpraviti. Torej je nesrečni izdajalec ožigosan. Če ostane doma in čakka, da se bo izgubil sramotni madež, ga poišče in razkrinka policija tudi na domu. Bioktanin je razkrinkal v Berlinu več nastavljenec, ki so prodajali trgovske in obrtne skrivnosti svojih delodajalcev.

LADJA REŠILA ŠTIRI PONESREČENCE

Marseilles, Francija. — Sredi Sredozemskega morja je francoski parnik Saint Marguerite rešil štiri moške, ki so se z zadnjimi močmi obupno oklepali svojega letala. V tem stanju so vztrajali celih 20 ur v nemirnem morju. Zjutraj so odleteli iz tukajšnjega mesta proti Alžiru, a jih je nad morjem zalotil vihar, ki jih je vrigel na morje.

To je pa res, da kdor bo doma sedel, bo težko dobil v tej kampanji kaknega novega naročnika. Kdor hoče dobiti novega naročnika, se mora potruditi do njega in ga prijateljako nagovoriti, pa ga bo dobil. Na dom se pa novi naročniki ne hodijo ponujati, to je pa res!

V NAJEM SE ODDA

ena spalna soba, katero greje "steam-heat." Soba ima sama svoj vhod. Zelo pripravna za fanta ali dekleta. Za pojasnila vprašajte v Upravi tega lista.

VICTOR AHO
Popravljalnica
čevljev.

delo trpežno in cene nizke, se priporočam v tej obrti vsem, da me obiščete.
GILBERT, MINNESOTA

JOHN ABSETZ
Premog, mrva, moka in druga krmila
Vsem vesele božične praznike!
GILBERT, MINNESOTA
Telefon 170

BOŽIČNI POZDRAVI
od
DR. F. J. ZALLAR
Zobozdravnik
GILBERT, MINNESOTA
Phone 280

THE GOLDEN RULE STORE
J. DANIEL, lastnik
Oblačilno blago, -- obleke in čevlje.
GILBERT, MINNESOTA
— Se priporoča. —

Vesel Božič želi vsem
Ely Hardware & Furniture Co.
Pogrebniški zavod, železnina in pohištvo
Prodaja Zenith električne pralnike in Philco radije. Hot point električne peči in Sanico peči.
TELEFON 64. ELY, MINNESOTA

Colvin Lumber & Coal Co.
želi vsem vesele praznike in srečno Novo leto!
Skladišča se nahajajo na treh mestih, kamor lahko telefonično kličete:
GILBERT: Tel. 49-W   EIWABIK: Tel. 35
AURORA: Tel. 8

VESEL BOŽIČ želi vsem
KOLAR'S STORE
Grocerija in slaščice
GILBERT, MINN.
Tel. 218

VESELE PRAZNIKE želi vsem
FARM SERVICE STORES
Prodajajo Gold Medal moko in Gold Medal Feeds.
ELY, MINNESOTA

A. J. FENSKI
Železnina in pohištvo
Želi vsem odjemalcem in znancem vesele božične praznike!
ELY, MINNESOTA

RIKHUS & VERTIN
Grocerija,
meso in domače pecivo, mleko, smetana in sladoled.
ELY, MINNESOTA
Telefon 19

Vesel Božič želi vsem
John ZUPANCICH
Blago za obleke, čevlje in grocerija
ELY, MINNESOTA
Phone 259

L. C. STEMBER, Vodilna
zlatarska trgovina
ELY, MINNESOTA
Naslednik znane firme The Savolainen Co.
Phone 90

LAING HARDWARE CO.
Železnina in pohištvo
ELY, MINNESOTA
Phone 36
Želi vsem vesele božične praznike!

Pokličite
in dobite delo v znanosti
P. T. BURNS SHOP
ELY, MINNESOTA

SAARI & MAATTA
— Brivnica —
se priporoča občinstvu v naklonjenost!
ELY, MINNESOTA

PETE'S GARAGE
Dodge & Plymouth AUTOMOBILI
prodaja in popravila.
Premog in Coke
Jacob L. Pete, lastnik
A. Wiinikainen, poslovodja
ELY, MINNESOTA

Paul W. MARTIN
Zlatar in iskušen popravljaj ur.
ELY, MINNESOTA

HANDBERG'S
Ze narejena ženska oblačila
14 N. First Avenue
ELY, MINNESOTA
Vesele praznike vsem!

ZNANI DOBRI
Maytag Pralnik
je boljši kot kdaj prej.
VERMILION ELECTRIC SHOP
Zraven pošte na
ELY, MINNESOTA

ROTHMAN GARAGE
ELY, MINNESOTA
Premog, olje, gasolin
Ali ste že kdaj poskusili "PHILIPS"?

Dr. James G. THOMPSON
Specialist
za oči in očesne bolezni.
Želi vsem vesele božične praznike!
ELY, MINNESOTA

E. L. RAUTIO
Plumbarji in pečarji
Popravljalnica vseh plumbarskih del.
ELY, MINNESOTA

VESELE PRAZNIKE želi vsem
JOS. STONICH
Slovenski krojač
izdeluje obleke po meri.
ELY, MINNESOTA

M. J. MURPHY
želi vsem vesele božične praznike!
ELY, MINNESOTA

ELY RADIO SERVICE
prodaja znane CROSLLEY RADIJE.
Želi vsem vesele božične praznike!
ELY, MINNESOTA

M. KOHLER
Prodajalec
premog in kuriva
Phone 19
GILBERT, MINNESOTA

Jurij Kozjak

SLOVENSKI JANICAR.
Povest iz petnajstega stoletja domače zgodovine
Spisal Josip Jurčič.

Rekši se obrne prek travnika proti vzhodnoseverni strani, kjer je bil veliki turški tabor pred cerkvijo na Muljavi.

ŠTIRINAJSTO POGlavJE.

Bilo klanje, bilo je mahanje, žalovanje ino radovanje!
Krv vali se kot deževnik bistri, mrtvih leži kakor v lesu drevja.
Kralj edv. rok op.

Zarja jutranja je jela rdeti in napovedovala solnce, da bi obsevalo žalostno deželo naših očetov.

V turškem taboru so ognji pojemale, krik je vthoval, ki je donel vso noč; zakaj proti koncu noči je marsikaka težka glava zadremala, dasi je bila v tuji deželi sredi sovražnikov. Ali vedeli so, da so ti sovražniki le slabo oboroženi, preplašeni in razkropljeni na drobne kosce; lahko so torej zaupali se svojim čuvajem.

Drugače je bilo to nasproti v taboru, kjer so kmetje slovenski iskali zavetja okrog cerkvice. Vso noč ni nihče zatnil očesa, vso noč so ognji goreli, brleli otopno, kakor gori otopno poslednja lučca pri umirajočem človeku.

Glasovi, ki so vso noč vpili v cerkvi in glasno molili, bili so že ohripeli; zamolklo ječanje je bila molitev.

"Dan bo napačil, sosed! Že se sveti za vrhom," govori mož na straži za zidom na pokopališču svojem sosedu, zamišljeno sedečemu.
"Res," odgovori le-ta, "prijatelj, jaz pravim zadnji dan; zakaj drevi se vidiva že na onem svetu. Ta dan nam prinese smrt, Bog mi grehe odpusti! Smrt!"

"I, sosed, tako gotovo še ni, jaz pa še zmerom upam, da je bomo še ta dan odbili z božjo pomočjo; kloštrski hlapci, Mačerolovi hlapci, Ravbar, Krčan — in morda še kdo nam pridejo pomagat. Zato ne obupajmo, sosed. Nikomur mi nimaš tako govoriti! Do zadnjega se bijmo! Dokler bom gibal z mezincom na levi roki, tako dolgo sem namenjen braniti se, zastopi me sosed," pravi prvi.

"O, ne boj se; jaz le s tvojim govorim, tebi povem, kakor mislim. Jaz se tudi ne dam povesati; to ti pa povem, da večera ne bomo dočkali živ in zdravi, to mi tukajle notri nekaj govori, in videl boš, da se bova drevi drugje srečala," odgovori tovariš.

"No, prijatelj!" pravi oni, "saj smo pri cerkvi na pokopališču, ne bo treba nas pokopavati nositi; kar pademo, pa je. Zato pa se hočemo še grdo pogledati, preden nas presele turški psi na oni svet. Popolnoma upanja ne popusti."

"Upanja! — Ali nisi slišal: vso noč je vrelo gori na griču in po travniku. Kolikor je te pošasti v deželi, vse se je to noč zbralo okrog našega oziroma. Saj si videl, kako smo že večeraj stokali, in komaj komaj smo ga odbili. Jutri bo rdečih ko listja in trave, ki si jih imenoval? Kaj stori muha proti celemu panju bečel? Nič. Ali, kaj meniš, kloštrski hlapci še ne morejo iz kloštra, gotovo so Turki obstopili tudi kloster; in tudi ko bi mogli, niso tako neumni, da bi šli iz zatišja, ko dobro razvidijo, da jih zunaj čaka gotova smrt in da nič ne opravijo. In potem, prijatelj, še snoči je šel eden na grad Kozjak, na Mačerolec je šel sam gospod, v kloster so poslali enega hlapca, pa nikogar ni nazaj. Kaj meniš, nič drugega ni, kakor Turkom

v roke se prišli vsi in zdaj že gnijo pod nebom ali pa leže zvezani v šatorih. Nihče, sosed, nam ne more pomagati; preden bo drevi, tudi naju ne bo."

"Bog bo pomagal, ako je volja njegova," odgovori drugi, seže sosedu v roko ter odide med druga krdela, kjer so imeli enake pogovore.

"Kakor je že volja njegova; samo da nam bo milostljiv. Hudo je na svetu današnje dni; gori mora biti boljše. Kakor bo že Bog naredil." Rēkši se zavije mož ter se usede zopet zamišljen na tla k malemu ognju.

Ze se je jelo svetiti v jutru. Noč je bežala zmerom bolj. Vse se je gibalo po taboru krščanskem. Se živeje pa je bilo v šatorih turških, kajti raztresene moči so se bile zbrale čez noč. Ker so menili, da, ako dobodo menihe v pest, dobodo tudi dragocenosti in bogastva stiškega kloštra, hoteli so po vsej sili polastiti se tega kraja in njegovih brambocev. Tudi morda niso hoteli iti naprej, da bi za seboj pustili zbrane trdne roke, katere bi jim utegnili zapreti pot nazaj; in ker so prišli zlasti za to v deželo ropat, da so nalovili mladih, trdnih ljudi, katere so prodali potem na Turškem za sužnje, zato so upali precej tu veliko množje obojega spola v svojo oblast dobiti, kar povsod ni bilo lahko, ker so se bili ljudje, posvarjeni po strašnih poročevaveh, grmadah in goreh požarih, drugod bolj zavarovali ali po gozdih poskrili.

Ko se je torej jutro bližalo, obsuje turška vojska nanovo cerkveni tabor. Zadnje moči napenjajo kmetje, odbijajo Turke kakor ljudje, ki jih ne čaka drugega ko smrt, katerim pa obupanje daje poslednjo, čudovito moč, ki dela iz navadnega vojaka pogumnega junaka. Se bi se bili morda hrabri kmetje ubranili, ko bi bili imeli moža, da bi bil znal pomagati, vevati in zapovedovati. A gospoda z Mačerolca ni bilo, ponoči je bil prišel nevernikom v roke.

Turki so se bili ko divji. Ne samo lakomnost po blagu in želja, da bi si pridobili ujetnikov: tudi turška vera sama je priganjala Turka, da je divjal zoper kristjane, kajti veroval je, da mu je dolžnost bojevati se z vsakim, ki ni Mohamedanec. Sicer je mislil, da sam svoje smrti pospešiti ne more, da le tačas pride, kedar mu jo Alah (Bog) pošlje, in da bo veliko večje zasluge imel na drugem svetu, ako umrje v boju s sovražniki svoje vere.

Zlasti velik, mlad janičar je tolkel kakor groza. Kamor je on prišel s svojimi pajdaši, razmaknile so se strahoma goste vrste za zidom. Mnogi, ki so se mu postavili, padli so zaliti s krvjo znak in nikdar več se niso pobrali. Bil je za glavo večji od svojih pajdašev, strašen, pa lepega obraza.

To je bil Jurij Kozjak, Markov sin, slovenski janičar. Revez ni vedel, da divja zoper lastno domovino, zoper lastne brate. Kdo bi bil mogel to povedati mu? Kdo bi ga bil poučil, da je tod hojeval tisti, kateri ga je prvi ljubil, da je zmota, za kar se bojuje? Res, ko bi bil janičar za to vedel, ne bi se bil bojeval zoper svoje sorodnike, obrnil bi bil meč proti svojim krvolokim pajdašem, saj srca je bil dobrega.

Ni švigal tisti ogenj iz njegovih oči, ki je zaznamoval njegove pajdaše, niti ni hlepel po ropanju in ujetnikih, le bojeval se je s čelom nasproti čelu; tu je bil strašen. To se ve, da se je bojeval za stvar napačno.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

O TEM IN ONEM

NAJVEČJI POGRESEK V ŽIVLJENJU

Neki angleški list je stavil svojim čitateljem vprašanje, kdaj so napravili največjo napako v življenju. Prejel je silno mnogo odgovorov. Nekaj teh naj sledi tu:

Kar more, to mož je storiti dolžan

Bil sem zaposlen v premo-govniku in nekega dne sem opazil, da eden izmed nešteti podbojev ni bil pravilno postavljen. Vedel sem, ako javim bo oni, ki je podboje postavljaj, ali ob službo, gotovo pa strogo kaznovan, zato sem raje molčal.

Uro pozneje je zagrmelo v rovu, podboj je padel in zemlja se je udrla. Skočil sem, da bi se rešil, a bilo je prepozno. Do pasu me je zasulo in šest mesecev sem bil nezmožen za vsako delo. Moja napaka? Ne morda zato ker nisem napake prijavil, pač pa ker nisem steber sam naravnal, češ, da to ni moj posel.

Izogiba se mazačev!

Pred leti sem bila učiteljica, mlada in vesela življenja. Naenkrat pa sem opazila, da mi peša sluh. Operacija se ni posrečila in ker nisem več zaupala zdravnikom, sem šla po navsvete k mazačem. Izdala sem zelo mnogo denarja, a vse zaman, čedalje manj sem slišala. Končno sem se odločila in šla k slovečemu specialistu. "Ako bi bili takoj prišli k meni, bi vas bil ozdravil, tako pa so vam neizkušeni ljudje popolnoma uničili usesne organe," takšna je bila obsodba zdravnikova.

Spoušuj očeta in mater!

Danes sem solastnik velike tvrdke, k čemur mi je pripomogla samo neumorna marljivost mojih staršev. Oba, oče in mati sta delala od zore do mraka — zame. Ko sem stopil v podjetje kot solastnik, je bil prirejen velik banket, na katerega sta bila vabljena tudi moja roditelja. Spomnil sem se očetovih priprostih manir in materinih zarudelih in žuljavih rok, neugla-

jenosti v družabnih krogih - in — sramoval sem se svojih lastnih, dobrih staršev. Vabila jim nisem izročil.

Danes, da danes bi dal zadnji peni, ako bi mogel izbrsati ta madež in popraviti to mojo največjo napako v življenju.

Ostane zvest tovarišu!

Dolgo časa sva s tovarišem iskala petrolejske vrelce v amer.državi Texas. Sklenila sva, da se vrneva v Evropo in šel sem na oddaljeno postajo, da bi kupil dve vozovnici za naslednji dan. Prav ko sem prišel do železniške postaje, je pri-grmel transkontinentalni ekspres. Skušajva je bila presilna, zdelo se mi je da ne bi mogel videti odhajati vlaka brez mene. Ne, niti en sam dan ne ostanem več tu v tem kraju, kjer sem doživel samo neuspeh. Pozabil sem na tovariša, kupil vozni listek in se odpeljal. Ko sem dospel v Evropo je bilo prvo kar sem čital v časopisu: "Senzacionalna najdba petrolejskih vrelcev v Texasu" — je bil debelo tiskan naslov in srečen najditelj je bil moj tovariš. Ko bi ga ne bil zapustil, bi bil danes lahko prav tak bogataš kot je on. Tako pa dneve in dneve iščem posla in zaslužka ter obžalujem mojo največjo napako, ki sem jo napravil.

Končalo se je s poroko

Pred leti sem bil lekarniški asistent v nekem mestu. Pozno zvečer nekega dne sem ugotovil, da sem neki mladi dami dal napačno zdravilo. Ali ga je že vzela? Ako ga je, kaj bo z menoj. Takšne misli so se mi podile po glavi, ko sem dirjal s kolesom v 12 kilometrov oddaljeno vas. Niti za trenutek nisem spustil pedalov in še nikdar nisem vozil s tako silo in to v temni noči. Ko sem ves zasopljen dospel na cilj, sem jel razbijati po vratih tako, da sem kmalu spravlil pokonec vse stanovalec v hiši. Ne morem povedati, kako globoko sem se oddahnil, ko so mi zagotovili, da steklenica, ki je vsebovala strup, še ni bila načeta. Vsa stvar pa je imela nenavadno

vesel konec; kajti — z — ono damo, ki bi jo bil skoro zastrupil — sem se poročil.

Zamenjal pisemski zavitek

Bilo je med svetovno vojno. Zavojcu cigaret, ki sem jih prejel v dar, je bil priložen listek z naslovom neke mladenke s podpisom "Mimi." Ta je prosila, naj se vojak, ki bo prejel ta zavoj, pisмено oglasi. Res sem tako storil in kmalu se je razvila med nama živahna korespondenca, dasi se nisva nikdar videla. — Dali so mi tritedenski dopusti in v tem času sem se doma s svojo zaročenko poročil. Ko sem se vrnil na fronto, so me tam čakala kar tri pisma neznane "Mimi." Dasi ni bilo v teh pisemih ničesar, kar bi merilo na kako ljubezensko razmerje, sem vendar sklenil, da preneham s to vrsto dopisovanja, ker bi si sicer dekle lahko kaj domišljevalo. Pisal sem ji, da sem oženjen in da se ne spodobi, da bi dopisoval z drugimi ženskami, torej mora biti vsemu konec. Z isto pošto poslal pismo seveda tudi svoji ženi, saj na fronti ni bila vedno prilika odposlati pismi. Napravil pa sem največjo napako, namreč, da sem zavitka zamenjal in je moja žena tako prejela hladno pismo, s katerim ji naznanjam, da sem že poročen in da bo najbolje, ako greva vsak svojo pot. Lahko si mislite, kakšen "udarec" je bil za to mojo mlado ženko. O "Mimi" nisem nikdar več slišal, pač pa o moji ženi. Deset drobno pisanih strani je bilo treba, preden sem jo prebrical o moji največji napaki v življenju.

VAŽEN IZUM ZA REŠEVANJE PRI NESREČAH NA MORJU

Rešilni pasovi spadajo med najvažnejšo opremo vsake potniške ladje in na vsaki ladji so nameščeni tako, da jih more potnik ali član posadke v primeru nevarnosti takoj pograbiti.

Njih nedostatek je bil doslej le ta, da jih je bilo v temi težko najti, še težje pa je bilo eventualnim reševalcem najti

ponesrečence, ki so z rešilnim pasom plaval po nočnem morju. Človek, ki je ponoči z ladje padel v morje in so ga hoteli rešiti s pomočjo rešilnega pasu, tega tudi ni zlahka videl — upoštevati pa moramo, da se večina takšnih nesreč kakor ladijskih katastrof izvrši baš v temnih nočeh, pri čemer se pogostoma zgodi, da na ladji odpovedo svetilne naprave. V takšnih primerih pa je korist rešilnih pasov zelo problematična.

Te nedostatke so odpravili zdaj z novo vrsto rešilnih pasov, ki imajo to lastnost, da se v vodi svetijo. V notranjosti pasu so nameščene baterije, ki dajejo s steklenim vzvocom zavarovani majhni žarnici električni tok za najmanj deset ur.

Pri nekih vrstah teh rešilnih pasov se zasveti žarnica avtomatično, čim pade rešilni pas v vodo, pri drugih vrstah pa se vključi električni tok s tem, da potegneš iz pasu vrvico, ki drži dva kontaktna jezička narazen. Na vsakem pasu sta po dve žarnici, ena na zgornji strani, druga na spodnji, tako da se rešilni pas sveti v vsakem primeru, ne glede na to, kako pade v vodo. Žarnice pa so tako močne, da jih je opaziti dobro še na razdaljo 1 morske milje. Ves mehanizem je tako preprost, da ne more odpovedati in bo posledice nočnih ladijskih katastrof gotovo omejil na minimum.

ZELIMO DOBITI DOBREGA MOŽA

v vsakem okraju, da bo zastopal veliko kalifornijsko vinko agencijo, ki se bo ustanovila, da bo razpečeval najboljšo staro kalifornijsko vinko, posebno društvom in organizacijam. Prednost ima mož dobro znan med društvenimi uradniki. Takemu možu bomo ponudili stalno delo s plačo \$35.00 na teden poleg provizije. Možnost, zaslužiti denar bo neomejena. Pišite takoj po zračni pošti in povejte nam vse o sebi. Ako mogoče, pišite angleško. Priložite nase naslovljeno povratno kovertu z znanimi zračne pošte. Tu je prilika, da si ustanovite lepo trgovino, ako ste pri-ljubljeni med svojimi ljudmi. Pišite zaupno na Cosmopolitan Agency, Dept. A-70, 747 So. Hill St., Los Angeles, Calif.

Novi zemljevid Jugoslavije

razdeljen v banovine, nove politične pokrajine Jugoslavije, je izšel in smo ravnokar prejeli novo pošiljatev in ga imamo zopet v zalogi. Vsem onim, ki so zadnje čase istega naročili, ga bodo te dni prejeli po pošti.

—Novi zemljevid je interesanten zlasti za one, ki ne poznajo nove razdelitve Jugoslavije v banovine. Ta v barve tiskan zemljevid pokaže vse to. Kdor ga želi, si ga naj naroči. STANE S POŠTININO 30c, in se naroča od

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 West Cermak Road,
Chicago, Ill.

Varujte vaše oči
Ako vas nadleguje glavobol; ako vam solzijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krivogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
— Zdravnik za oči —
25 let skušnje v zdravstvu za oči.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Od 9. ure dopoldne do 8.30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.
704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 377-J — 4080-W.

Ustanovljeno 1912. Tel. Canal 6138
VELETRGOVINA S POHIŠTVOM IN RAZNIM BLAGOM

J. J. Telser
QUALITY FURNITURE
LOWEST PRICES

2107-11 West Cermak Road, Chicago, Ill.
MODERNIZIRAJTE VAŠO PEČ!

Vašo peč lahko preuredite na olje, kar je veliko bolj praktično, čisto in brez truda in obnemeneje. Mi inštaliramo gorilnike za olje v vašo staro peč, ali pa za isto zamenjamo popolnoma novo peč z gorilnikom na olje. Pri tem nudimo vam zelo liberalne pogoje. Pridite k nam tudi za vse druge pohištvene zadeve, ki bi jih radi preuredili v vašem domu. Se priporočamo.

TISKARNA
AMERIKANSKI SLOVENE'
izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki
dobjo v naši tiskarni vedno solidno in točno postržbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premmnih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje "NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJE APOSTOLOV" vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenski župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTININO
\$1.00
Naroča se od:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS